

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. GEGUŽĖS 13 D. NUTARIMO NR. 498 „DĖL
VALSTYBĖS INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ INFRASTRUKTŪROS
KONSOLIDAVIMO IR JOS VALDYMO OPTIMIZAVIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**

Eil. Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2021-12-20 raštas Nr. S-3821		
1.	Kadangi būtina užtikrinti institucijų, kurių valstybės informacinių išteklių infrastruktūra migruoja, veiklos tęstinumą, siūlome Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 13 d. nutarimo Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“ pakeitimo“ projekte (toliau – Nutarimo projektas) nustatyti terminus, per kuriuos nuo centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų (toliau – IT paslaugos) teikimo sutarties pasirašymo būtų atlikta institucijos IT poreikių analizė, identifikuoti specifiniai veiklos ir institucijos veiklos tęstinumui užtikrinti aktualūs esamos IT infrastruktūros aspektai, kurių pagrindu kartu su konsolidavime dalyvaujančia institucija prieš pradedant migravimą būtų parengti detalūs migravimo planai ir srautų judėjimo struktūra bei schemos.	Neatsižvelgta. Nutarimo 6.1.2 papunkčiu valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo (toliau – IT infrastruktūros konsolidavimas) procese dalyvaujančioms institucijoms pavedama <i>kartu su IT paslaugų teikėju parengti valstybės institucijos valdomų informacinių išteklių perkėlimo į valstybės informacinių technologijų infrastruktūrą planą (toliau – migravimo planas) ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo IT paslaugų teikimo sutarties pasirašymo dienos</i> . Kadangi visi veiksmai (institucijos IT poreikių analizė, specifinių veiklos ir institucijos veiklos tęstinumui užtikrinti aktualių esamos IT infrastruktūros aspektų identifikavimas ir pan.), kurių pagrindu bus rengiami migravimo planai, turi būti atlikti iki šio plano parengimo, manome, kad tokių parengiamųjų veiksmų termino įtvirtinimas Nutarimo projekte būtų perteklinis.
2.	Siekdami, kad būtų tinkamai atliekamos valstybės kritinės funkcijos (ypač valdant ekstremalias situacijas), siūlome sudaryti prioritetinių paslaugų gavėjų sąrašą, atsižvelgiant į jų atliekamas ypatingos svarbos ir reikšmės funkcijas ar valdomus ypatingos svarbos valstybės informacinius išteklius, ir papildyti IT paslaugų katalogą ¹ – numatyti greitesnį reagavimą sprendžiant incidentus, susijusius su šių paslaugų teikimu.	Neatsižvelgta. Pasiūlymas nėra Nutarimo projekto reguliavimo dalykas. Kaip nustatyta Aprašo ² 7 punkte, IT paslaugų teikėjas įsipareigoja teikti IT paslaugų gavėjui jo užsakytas IT paslaugas IT paslaugų teikimo sutartyje nustatytomis sąlygomis ir tvarka. IT paslaugų gavėjas, pateikdamas IT paslaugų užsakymą, nurodo IT paslaugų teikimo lygį, o tai turi įtakos incidento sprendimo laikui (t. y. incidentas turi būti sprendžiamas kuo greičiau, siekiant, kad IT paslaugų jų kokybė atitiktų IT paslaugų teikimo sutartyje apibrėžtas charakteristikas). Be to, IT paslaugų gavėjas, registruodamas incidentą Valstybės informacinių technologijų paslaugų valdymo informacinėje sistemoje, nurodo incidento poveikio lygį ir incidento sprendimo veiksmų skubumo lygį (pirmas lygis – labai skubus, antras lygis – skubus ir trečias lygis – normalus). Taigi, IT paslaugų gavėjai, registruodami incidentus, turi galimybę nurodyti, kaip greitai yra reikalingas incidento sprendimas.

¹ Informacinių technologijų paslaugų teikėjo centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 4-241 „Dėl Informacinių technologijų paslaugų teikėjo centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogo patvirtinimo“.

² Informacinių technologijų paslaugų teikimo sutarčių standartinių sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 4-960 „Dėl Informacinių technologijų paslaugų teikimo sutarčių standartinių sąlygų aprašo patvirtinimo“.

Eil. Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2021-12-27 raštas Nr. 1D-7338		
3.	<p>1. Nutarimo projektu siūloma patikslinti keičiamo Nutarimo³ 1 punktą ir susiaurinti subjektų, turinčių teisę dalyvauti IT infrastruktūros konsolidavimo procese, ratą, t. y. siūloma nustatyti, kad šiame procese dalyvautų tik tos valstybės institucijos, kurios yra išlaikomos iš valstybės biudžeto.</p> <p>VIIIVĮ⁴ 43³ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad institucijos, įrašytos į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą⁵, privalo visų jų valdomų serverių ir (arba) kitą registrų ir valstybės bei kitų informacinių sistemų įrangą ir duomenis laikyti valstybiniuose duomenų centruose.“ Į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą yra įtrauktos ne tik biudžetinės įstaigos, kurių savininko teisės ir pareigas įgyvendina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, išlaikomos iš valstybės biudžeto, bet ir savivaldybių institucijos, viešosios įstaigos, valstybės įmonės, todėl Nutarimo projekto 1.1 papunktyje teikiamas pasiūlymas prieštarautų VIIIVĮ 43³ straipsnio 1 dalies bei Vyriausybės 2018 m. sausio 3 d. nutarimo Nr. 27 nuostatomis.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Remdamasi Biudžetinių įstaigų įstatymo 9¹ straipsnio 2 dalimi, Vyriausybė turi teisę priimti sprendimą tik dėl valstybės institucijų bendrųjų funkcijų centralizuoto atlikimo ir konkrečių valstybės institucijų, kurių bendrosios funkcijos bus atliekamos centralizuotai. Sprendimas dėl kitų subjektų, kurie nėra valstybės institucijos, valdomos IT infrastruktūros konsolidavimo galėtų būti tik įstatyminio reguliavimo dalykas. Taigi, vadovaudamasi pirmiau minėtu teisės aktu, 2020 metais svarstydamą Nutarimo nuostatas, Vyriausybė priėmė sprendimą konsoliduoti visų valstybės institucijų valdomą IT infrastruktūrą, neatsižvelgiant į tai, ar valstybės institucija yra įtraukta į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą. Pažymėtina, kad jokiame teisės akte nėra nustatyta, kad turi būti konsoliduojama tik Saugiojo tinklo sąraše esančių institucijų valdoma IT infrastruktūra. Pastebėtina, kad pareiga perkelti savo valdomų serverių ir (arba) kitą registrų ir valstybės bei kitų informacinių sistemų įrangą ir duomenis į valstybinius duomenų centrus yra nustatyta visai kitam subjektų ratui – t. y. Saugiojo tinklo naudotojų sąraše esančioms valstybės ar savivaldybės institucijoms, įstaigoms ar įmonėms, todėl nereikėtų tapatinti IT infrastruktūros konsolidavimo proceso su įrangos ir duomenų perkėlimo į valstybinius duomenų centrus procesu. Apytiksliais skaičiavimais, tokių subjektų, kurie patenka ir į Nutarime apibrėžtą ratą, ir į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą, susidaro apie 180. Konsoliduojant pastarųjų IT infrastruktūrą IT paslaugų teikėjas turės užtikrinti jų įrangos ir duomenų laikymą valstybiniuose duomenų centruose; likusių valstybės institucijų įranga ir duomenis galėtų būti laikomi ne valstybiniuose duomenų centruose.</p>
4.	<p>2. Nutarimo projekto 1.2 papunktyje nustatoma nauja sąvoka „bendro naudojimo informacinė sistema“, ją apibrėžiant kaip informacinę sistemą, skirtą daugiau nei vienos valstybės institucijos ar valstybės įstaigos vidaus administravimo funkcijoms vykdyti, prieštarauja VIIIVĮ 2, 30 ir 31 straipsniuose nustatytoms sąvokoms ir reguliavimui, kuris nustato, kad kelioms institucijoms jų funkcijoms vykdyti svarbiai informacijai tvarkyti steigama <i>valstybės informacinė sistema</i>.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pagal VIIIVĮ 2 straipsnio 14 dalį, valstybės informacinė sistema – valstybės institucijai (institucijoms) ar valstybės įstaigai (įstaigoms) teisės aktų nustatytoms funkcijoms, išskyrus vidaus administravimą, atlikti reikalingą informaciją apdorojanti teisinių, organizacinių, techninių ir programinių priemonių visuma. Atsižvelgiant į tai, kad bendro naudojimo informacinės sistemos bus skirtos valstybės institucijų ar įstaigų vidaus administravimo funkcijoms vykdyti, jos negali būti laikomos valstybės informacinėmis sistemomis. Pagal VIIIVĮ 3 straipsnio 4 punktą, bendro naudojimo informacinės sistemos priskirtinos prie kitų valstybės informacinių išteklių, kurių steigimo, kūrimo,</p>

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 13 d. nutarimas Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“.

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas.

⁵ Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo naudotojų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. sausio 3 d. nutarimu Nr. 27 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo ir valstybinių duomenų centrų valdymo srityse“.

Eil. Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		<p>modernizavimo ir likvidavimo tvarkos minėtas įstatymas nereglamentuoja.</p> <p><i>Pažymėtina, kad pirmiau išdėstyti paaiškinimai taikomi ir Vidaus reikalų ministerijos pastabos, pažymėtos Nr. 3, daliai, Kultūros ministerijos pastabos, pažymėtos Nr. 2, daliai bei Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pastabai, pažymėtai Nr. 1, dėl Nutarimo projekto nuostatų, susijusių su bendro naudojimo informacinių sistemų kūrimu, priežiūra ir vystymu, neatitikties VIIVĮ nuostatoms.</i></p>
5.	<p>5. Nutarimo projekto 1.11 papunktyje (patikslinto Nutarimo projekto 1.9 papunktis) siūloma patikslinti Nutarimo 7.7 papunktį ir atsakyti nuostatos, kad valstybės institucijos IT infrastruktūrą valdo ir jos priežiūrą atlieka savarankiškai, jeigu ši infrastruktūra skirta valstybės informaciniams ištekliams tvarkyti teisėsaugos tikslais. <...></p> <p>Pažymėtina, kad dėl duomenų, tvarkomų teisėsaugos, viešojo saugumo tikslais valstybės registruose ir informacinėse sistemose, jautrumo keliama aukštesni reikalavimai registrų ir informacinių sistemų priežiūrai ir palaikymui, pvz., <...>. Incidentai nacionalinėse sistemose, kurios susijusios su ES sistemomis, nuolat valdomi ne tik nacionaliniu, bet ir ES lygmeniu 24x7 režimu. Nei IT paslaugų kataloge, nei Apraše nenumatytas nuolatinis IT paslaugų teikimas, kuris ypač svarbus teisėsaugos, viešojo saugumo ir kitoms institucijoms, kurių veikla organizuojama nuolat, todėl nėra aišku, kaip bus teikiamos šios paslaugos ir kokia apimtimi.</p> <p><...></p> <p>Taip pat siekiant išbraukti teisėsaugos sąvoką, būtina nutarimo projektą derinti su visomis teisėsaugos institucijomis, pvz., Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba ir kt.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Paaiškiname, kad IT paslaugų gavėjas, pateikdamas IT paslaugų užsakymą, nurodo IT paslaugų teikimo lygį, tarp kurių yra numatytas ir aptarnavimas visą parą (pirmadieniais – sekmadieniais nuo 0.00 val. iki 24.00 val. bei švenčių dienomis). Taigi, IT paslaugos gali būti teikiamos nuolat, o incidentai valdomi 24x7 režimu, kas svarbu teisėsaugos institucijoms, kurių veikla organizuojama nuolat.</p> <p>Dėl pastabos, kad, siekiant išbraukti teisėsaugos sąvoką, būtina Nutarimo projektą derinti su visomis teisėsaugos institucijomis, pvz., Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba ir kt., pastebėtina, kad nurodytos institucijos nėra Vyriausybei atskaitingos, vadinasi, jos nepatenka į ratą subjektų, kuriems taikomos Nutarimo nuostatos. Atsižvelgiant į tai Nutarimo projektas su minėtomis institucijomis neturi būti derinamas.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad pastabos dėl aspektų, kurie, Vidaus reikalų ministerijos nuomone, turėtų būti reglamentuoti VIIVĮ ar Kibernetinio saugumo įstatyme, yra nesusijusios su keičiamo Nutarimo 7.7 papunkčiu ir nėra šio Nutarimo projekto reguliavimo dalykas.</p>
	Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2021-12-17 raštas Nr. R-5588	
6.	<p>4. Dėl priedo. Prašome iš institucijų sąrašo išbraukti Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių ir Vilniaus apskričių valstybinės mokesčių inspekcijas, kadangi jos yra tik VMI prie FM duomenų tvarkytojos ir nevaldo jokių informacinių sistemų / išteklių / infrastruktūros</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių ir Vilniaus apskričių valstybinės mokesčių inspekcijos yra atskiri juridiniai asmenys, atitinkantys Nutarimo 1 punkte apibrėžtus reikalavimus, t. y. biudžetinės įstaigos, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, išlaikomos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.</p>